

ESČ: Odborná způsobilost pro revize elektrického ručního nářadí a spotřebičů

Důvodem ke zrušení přílohy A ČSN 33 1600 a přílohy D ČSN 33 1610 byl existující rozpor mezi požadavky platných legislativních předpisů (revize elektrických zařízení smí provádět jen revizní technik s platným osvědčením) a dlouhodobě tolerovanou praxí ohledně požadavků na ...

Jaroslav Ďoubalík, ze dne: 29.06.2007

Důvodem ke zrušení přílohy A ČSN 33 1600 a přílohy D ČSN 33 1610 byl existující rozpor mezi požadavky platných legislativních předpisů (revize elektrických zařízení smí provádět jen revizní technik s platným osvědčením) a dlouhodobě tolerovanou praxí ohledně požadavků na odbornou způsobilost pracovníků provádějících revize elektrického ručního nářadí a elektrických spotřebičů, odvozenou z dříve závazných předpisových norem (ČSN 34 3880:1960, ČSN 34 3881:1964 a ČSN 33 1600:1994), které připouští provádění revizí elektrického ručního nářadí pracovníky alespoň znalými (§ 5 vyhl. č. 50/1978 Sb.). Na tento precedent navázala i ČSN 33 1610:1999 a posléze i ČSN 33 1610:2005 v příloze D, kde bylo odlišně od stávajících legislativních předpisů řešeno též provádění revizí elektrických spotřebičů dodavatelským způsobem.

Pro úplnost tato ustanovení citujeme:

ČSN 33 1600, příloha A (informativní): Oprávnění k provádění revizí a kontrol nářadí

A.1 Revizi nářadí ve smyslu této normy může provádět pověřený pracovník znalý nebo pracovník poučený, pracuje-li pod dohledem minimálně pracovníka znalého

ČSN 33 1610, příloha D (informativní): Provádění revizí a kontrol spotřebičů

Revize elektrických spotřebičů v rámci zaměstnaneckého poměru mohou provádět pracovníci alespoň znalí (§ 5 vyhl. č. 50/1978 Sb.), kteří jsou prokazatelně poučeni o postupech dle ČSN 33 1610.

Dodavatelským způsobem mohou revize elektrických spotřebičů provádět právnické nebo podnikající fyzické osoby na základě řemeslné živnosti skupiny 105 – Výroba, opravy a instalace elektrických strojů a přístrojů, případně vázané živnosti skupiny 205 – Montáž, revize a zkoušky vyhrazených elektrických zařízení. Doporučuje se postupovat dle ČSN 33 1610.

Provádění revizí pracovníky s odbornou způsobilostí dle citovaných ustanovení ČSN 33 1600 a ČSN 33 1610 bylo tolerováno i pracovníky státního dozoru – vycházelo se ze skutečnosti, že ČSN 33 1600 byla v době vydání (květen 1994) v rozsahu působnosti Českého úřadu bezpečnosti práce závazná. V roce 1997 byla zákonem č. 22/1997 Sb. ukončena závaznost všech ČSN ke dni 31.12.1999. Do té doby byly právnické nebo fyzické osoby oprávněné k podnikatelské činnosti a správní úřady povinny řídit se těmi ustanoveními norem, která byla označena jako závazná podle § 3 zákona č. 142/1991 Sb. ve znění zákona č. 632/1992 Sb.

Od 1. ledna 2000 přestala být ČSN 33 1600 závazná a podle vyhl. č. 20/1978 Sb., ve

znění vyhlášky č. 553/1990 Sb. (v § 4 odst. 6 se slova „kvalifikovaní pracovníci“ nahrazují slovy „revizní technici“) mohli revize (vyhláška nijak jejich rozsah nevymezuje) vykonávat jen revizní technici. Rovněž zákon č. 174/1968 v tehdy platném znění ukládal organizacím a podnikajícím fyzickým osobám, aby revize vyhrazených technických zařízení, ke kterým patří i zařízení elektrická, vykonávaly jen fyzické osoby, které jsou držiteli osvědčení vydaného organizací státního odborného dozoru (ITI Praha). Stejná ustanovení jsou obsažena i v současně platném znění zákona č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce (zákon č. 338/2005 Sb., § 6a, § 6b, § 6c). Pokud organizace nebo podnikající fyzické osoby provádějí revize vyhrazených technických zařízení dodavatelsky, musí být také držiteli oprávnění vydané organizací státního odborného dozoru.

Je tedy zřejmé, že už od roku 2000 zde byl **rozpor mezi ustanoveními ČSN a příslušnými legislativními předpisy**, avšak patrně působením setrvačnosti byla dosavadní praxe provádění revizí el. náradí a spotřebičů tolerována. **Tento stav se však výrazně změnil vydáním zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce**, který definuje celou řadu přestupků a správních deliktů a k nim přiřazuje řádově statisícové až milionové pokuty, které pro většinu podnikatelů představují trvalou hrozbu likvidace firmy.

Konkrétně v § 20 „Přestupky na úseku vyhrazených technických zařízení“ ukládá tento **zákon pokutu až 200000 Kč** za provádění revizí vyhrazených technických zařízení bez oprávnění nebo osvědčení vydaného organizací státního odborného dozoru. Právnických osob se ve stejném rozsahu týká § 33 „Správní delikty právnických osob na úseku vyhrazených technických zařízení“. Ani **tento zákon nerozlišuje mezi revizemi el. náradí a spotřebičů a např. revizemi elektrických instalací, hromosvodů, rozváděčů nebo pracovních strojů.**

Návrh na opravu norem jsme v průběhu roku 2006 projednávali se Státním úřadem inspekce práce a s uznávanými odborníky v této oblasti (pan Jiří Hemerka dipl.tech. - SOLID TEAM, s.r.o. Olomouc, pan Ing. Jiří Váňa - Polabské Školící a Informační Středisko, pan Ing. Michal Kříž – IN-EL, spol. s r.o.) a dospěli jsme k názoru, že optimálním řešením popsané situace bude oprava ČSN 33 1600 a ČSN 33 1610 spočívající ve vypuštění sporných informativních příloh, které jsou v podstatě výkladem ustanovení právních norem ve vztahu ke kvalifikaci pracovníků, kteří mohou provádět revize a kontroly elektrického ručního náradí a elektrických spotřebičů, což technickým normám nepřísluší.

Z výše uvedených skutečností dle našeho názoru vyplývá, že v souladu s platnými legislativními předpisy mohou být prováděním revizí elektrických spotřebičů a elektrického ručního náradí pověřovány a provádět je jen osoby s odbornou způsobilostí Pracovník pro provádění revizí elektrických zařízení (§ 9 vyhl.č. 50/1978 Sb., v platném znění), to znamená, že tyto revize mohou provádět jen fyzické osoby, které jsou držiteli osvědčení vydaného organizací státního odborného dozoru (ITI Praha). Pokud organizace nebo podnikající fyzické osoby provádějí revize dodavatelsky, musí být také držiteli oprávnění vydané organizací státního odborného dozoru.

Pokud jde o kategorii osvědčení, postačí E4 (přístroje a spotřebiče) a samozřejmě i E1 a E2.